

SamenKerk

PIEKFIJN GEKLEED OP
sollicitatiegesprek

pagina 4

MENSELIJKHEID BRENGEN
in Gaza

pagina 20

De naakten kleden

Inhoud:

Van de redactie	3
Piekfijn gekleed op sollicitatiegesprek	4
Weerloos naakt	6
Kijken met liefde	7
Wonderen en sacramenten	8
Orgels in plaats van torens	10
Van Onderop	12
Dubbel feest voor Bonifatiusinstituut	14
Vermeldenswaard	15
Kleren maken de mens?	16
'n Beetje crypto	19
Menselijkheid brengen in Gaza	20
Van Gogh en de Zaaier bij avond	22
Vermeldenswaard	24
Jongerenpagina's	26
Inspirerende initiatieven	28
Personalía	29
Personalía	31
Onbekende geschiedenis	32

Piekfijn gekleed op sollicitatiegesprek 4

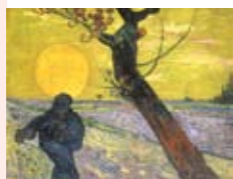
Kijken met liefde 7

Orgels in plaats van torens 10

Dubbel feest Bonifatiusinstituut 14

Menselijkheid brengen in Gaza 20

Van Gogh en de Zaaier bij avond 22

Jongerenprogramma Stille omgang '09 26

Bij de voorplaat:

Sint Maarten deelt zijn mantel met een arme. Fresco van Simone Martini in de onder-basiliek in Assisi, Italië.

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem en verschijnt tienmaal per jaar nummer 2 jaargang nr. 35

Verantwoordelijke redactie:

Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur
Eugène Brussee

Redactiesecretariaat:

Yvonne Ceelie-Khoesial

Redactieadres:

Samen Kerk
Postbus 1053, 2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60

Faxnummer: (023) 511 26 59

Giro 43509

E-mail: samenkerk@bisdomhaarlem.nl

Internet: www.bisdomhaarlem.nl

Medewerkers:

Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)

Ko Schuurmans (Bijbel en liturgie)

Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)

Floor Twisk (Onbekende Geschiedenis)

Stefan en Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)

Thom Breukel

Eleonora Hoekstra-Ros (Van Onderop)

Abonnementenprijs:

€ 23,50 per jaar; buitenland: € 31,50 per jaar

colofon

Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:

ACTA Uitgeversorganisatie

Postbus 7160

6050 AD Maasbracht

Telefoon: (0475) 463 465

E-mail: info@actauitgevers.nl

Vormgeving/technische realisatie:

Novente vormgevers, Barneveld

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

De naakten kleden

Met zijn brief aan de gelovigen van het Bisdom Haarlem-Amsterdam heeft onze bisschop heel wat mensen een hart onder de riem gestoken. De onverkwikkelijke kwestie-Williamson leidde terecht tot veel commotie, met name ook onder katholieken, die zich, begrijpelijk, aangesproken voelden in een discussie die niet de hunne was.

Immiddels is er meer duidelijkheid over wat de Paus wel, en vooral ook wat hij niet heeft gedaan. Wie de brief van de bisschop nog niet heeft gelezen kan hem vinden op de website van het bisdom, www.bisdomhaarlem.nl, of vragen bij de parochie. Indien beide niet mogelijk zijn dan kunt u ons bellen of schrijven voor een exemplaar.

We zijn aangekomen in de veertigdagentijd, een welkome oase van bezinning in deze hectische wereld. Meer dan gewoonlijk kunnen we ons buigen over de vraag van Prediker: "Welk voordeel heeft de mens van al zijn arbeid, waarin hij zwoegt onder de zon?" Nu valt het met die zon nog wel mee in onze streken, maar onze arbeid is er niet minder om, en ons geploeter lijkt, zeker in de onzekere financiële omstandigheden, soms maar een ijdele zaak. Velen onder ons kunnen niet werken omdat ze op straat zijn gezet, omdat er geen werk meer is. Dan rest alleen nog maar geploeter, zo lijkt het.

Maar is dat zo? Christus houdt ons voor dat wij de naakten moeten kleden. Dat zijn allereerst wijzelf. Niemand van ons kan zeggen dat hij of zij al gekleed is in het bruiloftskleed, waarmee we toegang hebben tot het grote feest waartoe de Vader ons uitnodigt. En we kunnen anderen helpen bij het vinden van passende kleding.

Ook concreet. In deze aflevering van Samen Kerk besteden we aandacht aan een initiatief waarbij mensen die solliciteren, geholpen worden aan passende kleding als ze die zelf niet hebben. Een prachtig initiatief, concreet en ook verwijzend naar de bestemming van ons leven.

De bisschop schrijft in dit nummer over het sacrament van de Eucharistie, bij gelegenheid van de herdenking van het Mirakel van Amsterdam die we volgende week weer vieren. Over de kracht van Christus die in de Eucharistie werkt, zoals hij werkte door zijn kleed, waardoorheen de Heer een kracht voelde uitgaan toen de zieke vrouw Hem aanraakte. Hij was gekleed voor het grote Feest van Pasen, waarheen wij op weg zijn.

We wensen u rust, soberheid en bezinning in de voorbereiding op ons Pasen.

Redactie

De naakten kleden

In de Amsterdamse Woestduinstraat kunnen mensen op vertoon van hun sollicitatiebrief en de uitnodiging voor het gesprek, gratis geschikte kleding uitzoeken. 'Dress for Succes' is een initiatief van de Protestantse Diaconie en blijkt een groot succes. Samen Kerk nam er een kijkje en sprak met twee van de vrijwilligsters.

De kleding die bij Dress for Succes hangt, is soms splinternieuw met zelfs de prijskaartjes er nog aan.

Dress for Succes:

Piekfijn gekleed op sollicitatiegesprek

"We hebben wel eens een nagelnieuw Hugo Boss-pak gehad", aldus Aafke van der Werff, vrijwilligster bij Dress for Succes. Waarmee ze wil duidelijk maken dat de mensen die bij haar hun sollicitatiekleding uitzoeken echt niet in afgedragen tweedehandjes de deur uit gaan. Integendeel: de kledingstukken die in de rekken van Dress for Succes hangen, zien er piekfijn uit en wie niet beter weet zou zelfs denken in een gewone kledingwinkel te zijn beland. "Dat moet ook", vindt Aafke. "Dress for Succes wil mensen die weinig geld hebben, helpen bij het solliciteren en op een sollicitatiegesprek wil je goed voor de dag komen. Per slot van rekening is de eerste indruk die je maakt heel belangrijk".

De Amsterdamse vestiging van Dress for Succes - een initiatief van de Protestantse Diaconie - wordt onder andere gerund door vrijwilligsters Juanita Rooze en Aafke van der Werff. De formule is komen overwaaien uit de Verenigde Staten en bleek ook in Nederland zo succesvol dat Dress for Succes

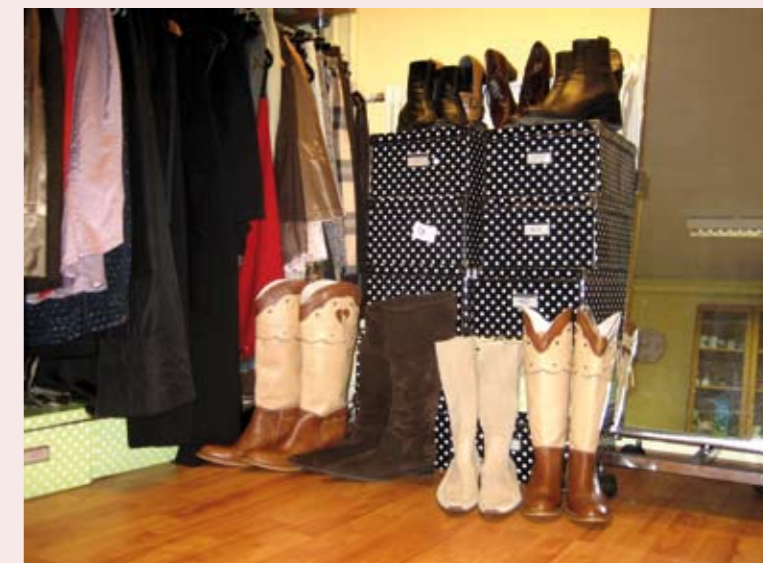
inmiddels vestigingen heeft in tien steden in heel Nederland.

Zelfverzekerd

De formule is even simpel als geniaal: vergroot de kansen op een baan van iemand met weinig geld door hem op de juiste manier te kleden voor de functie waarnaar hij solliciteert. Op vertoon van de sollicitatiebrief en uitnodiging voor gesprek, mag de sollicitant gratis geschikte kleding komen uitzoeken: "Voor een sollicitatiegesprek moet je netjes gekleed zijn en niet iedereen beschikt nu eenmaal over een kostuum of een mantelpakje. Die kunnen ze bij ons uitzoeken," legt Juanita Rooze uit. Bij de kledingkeuze houden ze rekening met de organisatie waar gesolliciteerd wordt. Iemand die solliciteert naar een baan als chauffeur hoeft niet noodzakelijkerwijs in een pak, maar dat is wel weer aan te bevelen voor iemand die bij een bank wil werken. "We gaan uit van de dresscode van het bedrijf zelf. Samen met de sollicitant lopen we door de kledingrekken en

Vrijwilligers helpen de sollicitanten kleding te kiezen die past bij het bedrijf en de functie waarnaar ze solliciteren, maar waarin ze zich ook prettig voelen. Op de foto Aafke van der Werff.

Bij Dress for Succes kunnen sollicitanten terecht voor een complete outfit met bijpassende schoenen.

kiezen we iets uit dat past bij het bedrijf en bij de functie, maar waarin hij of zij zich ook gemakkelijk voelt," aldus Juanita. Als iemand zich doodongelukkig voelt in pak en stropdas, schiet je immers je doel voorbij: "Goede kleding maakt dat iemand zich zelfverzekerder voelt en dat beïnvloedt je houding weer op een positieve manier tijdens het sollicitatiegesprek", zo verduidelijkt ze. Is het sollicitatiegesprek succesvol geweest, dan kan de sollicitant een tweede outfit komen uitzoeken. Voor de broodnodige afwisseling.

De eisen die Dress for Succes aan de gedoneerde kleding stelt zijn hoog. "Mensen moeten er per slot van rekening goed uitzien", stelt Aafke. Het grootste deel van de kleding is afkomstig van privédonaties. "Dan hebben mensen bijvoorbeeld iets gekocht dat bij thuis komt toch net niet blijkt te passen of tegenvalt. Die kleren krijgen we dan soms binnen met de prijskaartjes er nog aan." Ook het bedrijfsleven draagt bij aan Dress for Succes, zoals kledingmerk Espresso Fashion. Aafke: "Zij doneren elk half jaar spiksplinternieuwe stukken kleding voor alle vestigingen, de laatste keer zelfs 300 stuks". Kleding die Dress for Succes niet kan gebruiken wordt doorgestuurd naar andere organisaties, die het op hun beurt weer gebruiken voor de kledingbank of projecten in Roemenië.

Eigenwaarde

De klanten van Dress for Succes zijn wat betreft leeftijd en achtergrond heel verschillend. Diaconaal medewerker mevrouw Karel Blanksma is coördinator van de Amsterdamse vestiging: "Mensen met een islamitische achtergrond zien we nog maar weinig, hoewel er wel groepen vrouwen komen om zich te

oriënteren, zoals via het traject 'Zoek je talenten' van Impuls. Daaruit blijkt dat ze Dress for Succes niet alleen heel inspirerend vinden, maar dat ze er ook direct iets mee doen. Ik voorzie dus echt een groeiende belangstelling uit deze groep." De mensen die bij Dress for Succes geschikte sollicitatiekleding vinden, zijn in ieder geval blij. Juanita: "Een tijdje geleden kregen we van een alleenstaande man die met succes had gesolliciteerd een zelfgemaakte appeltaart. Je kon duidelijk zien dat hij niet vaak had taart gebakken, maar het was wel lekker." Ook krijgen de dames wel eens bonbons van tevreden klanten. Die positieve reacties stellen ze zeer op prijs: "We hebben het maar over een stukje textiel, maar voor de mensen is het veel meer; het vergroot hun gevoel van eigenwaarde en dat is toch wel erg leuk om te zien". ■

Tassen in alle kleuren van de regenboog maken het helemaal 'af'!

Meer informatie

Dress for Succes, Woestduinstraat 18, 10158 TE Amsterdam, telefoon 020 615 7370, e-mail dfs-amsterdam@planet.nl of bij coördinator mevrouw Karel Blanksma, telefoon 06 2007 9153, e-mail: k.blanksma@diaconie.org

Naaktheid heeft ook te maken met weerloos zijn. De naakte kleden is dan: iemand zijn waardigheid weer teruggeven. Zoals de Barmhartige Samaritaan dat deed.

Weerloos naakt

In de veertigdagentijd lezen we psalm 22 die begint met de woorden die Jezus uit zal roepen op het kruis: "Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?"

In deze psalm wordt iemand beschreven die totaal vernederd is en mishandeld, iemand die alle waardigheid is ontnomen. Zelfs zijn kleren zijn hem afgenomen, er wordt om gedobbeld. Niet voor niets worden deze woorden gezien als een profetie over Jezus. Jezus die zich van alle waardigheid heeft ontdaan om ons de waardigheid terug te geven die we hebben als kinderen van God.

Waardeloos

Ook in het verhaal over de Barmhartige Samaritaan, in het evangelie van Lucas, horen we van een man wiens waardigheid hem ontnomen wordt. Hij wordt beroofd, mishandeld en voor half dood achtergelaten. Hij is totaal weerloos. Een hoopje mens. Anderen kunnen er met een zeker minachting naar kijken. Hij is aan je overgeleverd. Maar de Barmhartige Samaritaan zorgt voor hem en verzorgt hem. Daarmee geeft hij hem bovenal zijn waardigheid terug als mens. En het mooie van dit verhaal is dat een Samaritaan dit doet, iemand die door de joden uit die tijd werd gezien als niet de moeite waard. Een waardeloos iemand dus, die iemand die er waardeloos uitziet zijn waardigheid weer teruggeeft.

Als wij in deze tijd worden opgeroepen om de naakte te kleden, dan kunnen we hier aan denken. Dat we mensen hun waardigheid teruggeven door hen te laten voelen de moeite waard te zijn, al zien ze er misschien niet uit of zijn ze hun waardigheid kwijtgeraakt. Jezus heeft ieder mens al zijn of haar waardigheid terug gegeven. Wij kunnen daarvan getuigen door onze houding, onze daden en onze woorden. ■

Eugène Brussee

Kijken met liefde

Het kleden van de naakten is één van de werken van barmhartigheid. Waarom wordt het zo in het bijzonder als een van de zeven werken van barmhartigheid genoemd? Wat is het probleem van naaktheid? Bij het woord "naaktheid" denken we al snel aan situaties die met schaamte beladen zijn. Aan situaties waarin we ons op de één of andere wijze niet bedekt voelden. Dat kan letterlijk zijn, maar ook figuurlijk. Naaktheid is blijkbaar nauw verbonden met schaamte. Het heeft te maken met kwetsbaarheid en in zekere zin met onbeschermd-zijn. Onbeschermd tegen regen, kou of tegen de blik of de gedachten van een ander. Het tegenovergestelde van "naakten kleden" kan bijvoorbeeld zijn: iemand met de ogen uitkleden.

De naakten kleden kan dan ook veel verder gaan dan het verschaffen van

kleding aan hen die dat niet hebben. Het kan betekenen dat we juist proberen de ander bescherming te bieden tegen bedreigende gedachten of blikken van een ander. Misschien betekent het ook wel dat we proberen de ander te beschermen tegen een bepaalde manier van veroordelen of kijken van onszelf. Het kan alles te maken hebben met de manier waarop we naar een ander kijken: zien we een ander als middel tot een doel? Of kunnen we de ander zien als doel in zichzelf, als een persoon met een hoge waardigheid, zoals God de Vader ons ziet?

'Naakt' is de manier waarop Hij ons ziet. Hij kijkt dwars door onze beschermingen en aangeleerde defensie- en verhullingsmechanismen heen en ziet hoe we diep van binnen zijn. Hij ziet wat onze beweegrede-

nen zijn. Hij ziet ons onbeschermd en naakt. Hij mag ons zo zien omdat Hij ons er niet minder waard om zal vinden. Hij is de Vader die ons in alles liefheeft. Hij was er toen we naakt geboren werden. Vanaf het begin heeft Hij ons op waarde geschat en liefgehad.

Misschien dat het kleden van de naakten wel betekent dat we proberen iets meer zoals God zèlf te zijn. Dat we proberen iets meer met liefde naar de ander te kijken en de ander op de juiste waarde te schatten: De waarde van het geliefde kind van God. ■

Lisette van Aken
Afd. Huwelijk en Gezin.

Wonderen en sacramenten....

Als 16-jarig meisje kreeg de heilige Lidwina van Schiedam een schaatsongeluk. Er volgde een levenslang, zwaar ziekbed. Na jaren worsteling en opstandigheid kwam de aanvaarding en werd ze een van de grootste heiligen van de Lage Landen.

Het is 16 maart 1345. Een zieke in Amsterdam ontvangt de laatste sacramenten. Maar hij moet braken. Het braaksel wordt in het vuur geworpen. En dan gebeurt het wonder: de heilige hostie zweeft ongeschonden in de vlammen. Er zijn veel getuigen. Het wordt serieus onderzocht door de 'baljuw' van Amstelland, en echt bevonden. Nog steeds, ruim 660 jaar later, lopen jaarlijks duizenden mensen een 'Stille Omgang' door de straten van Amsterdam in herinnering aan dit Mirakel. Ook nu weer, in de nacht van 21 op 22 maart. Ze getuigen daarmee van een bijzonder teken waarmee de goede God het zwakke geloof van mensen in de grootsheid van Zijn sacramenten heeft willen sterken. Maar wat zijn eigenlijk precies sacramenten?

Kracht van genade

'Een sacrament is een teken dat bewerkt wat het aanduidt', zo heet het in de theologie. Bedoeld wordt dat het geen symbool is, geen handeling of ritueel om naar iets te verwijzen, of iets in herinnering te roepen, maar werkelijkheid. Als een mens gedoopt wordt, dan verandert hij. Dan wordt hij op een nieuwe en unieke wijze met God verbonden. Als een priester de absolutieformule uitspreekt "Ik ontsla u van uw zonden...", dan gebeurt dat, volgens de belofte van Christus aan zijn apostelen: "Wier zonden gij vergeeft, hun zijn ze vergeven". Als hij in de heilige mis het eucharistisch gebed spreekt over brood en wijn, dan veranderen deze in hun diepste essentie. Ze worden op bovennatuurlijke wijze dragers van "het Lichaam en Bloed, de Ziel en de Godheid" van Christus. Het zijn 'dagelijkse' won-

deren, die je alleen maar kunt geloven en ervaren vanuit de kracht van de genade.

Sommige heiligen en mystici ervaren het meer direct. Bijvoorbeeld Lidwina van Schiedam. Als 16-jarig meisje kreeg ze een ongeluk bij het schaatsen. Er volgde een zwaar en levenslang ziekbed. Na jaren van worsteling en opstandigheid kwam ze tot aanvaarding. Ze werd een van de grootste heiligen van de Lage Landen. Vaak zagen de mensen van Schiedam een licht rond het huis van Lidwina, en zeiden dan nuchter: "O, de engelen zijn weer bij Lidwina op bezoek". Ze kon ook feilloos onderscheid maken tussen een geconsacreerde en een niet-geconsacreerde hostie. De pastoor geloofde het niet. Om haar te testen, nam hij op een keer voor de ziekencommunie een niet-geconsacreerde hostie mee. Hij kreeg meteen de volle laag van Lidwina: "Wat doet u nu... denkt u soms dat ik het Lichaam van de Heer niet kan onderscheiden van een stukje brood?!"

Wij moeten het zonder deze mystieke gaven doen. Maar ook dan kunnen de ogen van het geloof soms heel helder zien. Alle eeuwen door hebben mensen er hun leven voor gegeven. We kennen allemaal wel de martelaren van Gorcum. 19 franciscaanse minderbroeders die door de geuzen werden gedwongen hun trouw aan de paus en hun geloof in de Eucharistie af te zweren. Maar ze hielden stand in alle folteringen. Niet omdat ze zo heilig waren. Een van de broeders was een echte driftkop. Nog onderweg naar de galg gaf hij de beul een flinke trap in

de buik zodat deze van de ladder viel. Wat er ook aan gerechtvaardigde kritiek op de Kerk mocht zijn, dit nam niemand hun af.

Ook in ons bisdom kennen we martelaren voor Kerk en Eucharistie. Zes paters en broeders uit Alkmaar werden hiervoor in Hoorn gedood. De pastoor en de kapelaan van de Laurentiuskerk in Alkmaar, de kerk van het zogenaamde 'bloedwonder', werden opgehangen op de 'Stenen brug' midden in de stad.

Geloof, liefde en eerbied

In onze tijd wordt het geloof niet met geweld van buitenaf bedreigd, althans niet hier. Wel is er soms een geest van scepsis en rationalisme die het van binnenuit verzwakt. Hij doet mensen denken dat het bij sacramenten gaat om symboliek, bij Eucharistie om breken en delen met elkaar. Het vertroebelt het zicht op het enorme geheim dat hier voor ons wordt geopend: de levende opgestane Heer die ons tegemoet treedt en laat deelhebben aan zijn eigen goddelijk wezen. Soms krimpt mijn hart ineens als ik zie hoe achteloos mensen met het Allerheiligste omgaan, niet uit kwade wil, maar uit onwetendheid. Daarom omgeeft de Kerk juist dit mysterie van liefde met regels, als een omheining die de heiligheid moet beschermen. In dit mysterie maakt Gods majesteit zich klein, daarom maken wij Hem groot. We bewaren de heilige gaven in kostbaar vaatwerk in een tabernakel, waar dag en nacht de godslamp brandt. We knielen als we in zijn Aanwezigheid komen. Alleen bedienaren gewijd of gezonden door de bisschop mogen

voorgaan in een communieviering. Van het geloof en de eerbied waarmee wij Hem benaderen hangt ten slotte ook of wat Hij in ons kan bewerken.

We vinden dit prachtig uitgebeeld in een bijbelse vertelling. Temidden van een grote menigte loopt Jezus door de nauwe straatjes van Nazareth. Plotse-ling staat Hij stil en zegt: "Iemand heeft Mij aangeraakt". De apostelen reageren verbluft. "Hoe kunt u nu zeggen: iemand heeft mij aangeraakt. De mensen duwen van alle kanten tegen u op". Maar Jezus houdt vol: "Ik voelde een kracht van Mij uitgaan". Hij bedoelde: iemand heeft mij aangeraakt met geloof. Daarop kwam een vrouw naar voren die bekende dat ze de zoom van zijn kleding had aangeraakt en onmiddellijk genezen was van een jarenlange kwelende ziekte. Het is een beeld van sacrament en Eucharistie. Altijd is het een werkelijke ontmoeting met Christus, maar of die ontmoeting onze ziel sterkt, heelt en heiligt, hangt af van ons, van ons geloof, onze eerbied, onze liefde. ■

+ Jozef M. Punt
Bisschop van Haarlem-Amsterdam

De bedoeling van deze serie artikelen is aandacht te besteden aan de verbeelding van de Bijbel (met name van het Oude Testament) in de kerkelijke architectuur. We behandelden al menige kerk in binnen- en buitenland. Ook in ons eigen bisdom zijn interessante kerken: de uwe? Is er ooit een boekje over verschenen? Stuur het ons ter inspiratie. De stichting tot behoud van monumentale kerken in Alkmaar publiceerde over de katholieke Laurentiuskerk aan het Verdrongen Oord.

Orgels in plaats van torens

Een oude stad is Alkmaar, op de grens van Kennemerland en West-Friesland. Willem II van Holland stichtte aan de oostkant van de stad een burcht ter bescherming tegen de Friezen. Beroemd is de stad door het beleg in 1573 door de Spaanse troepen, die Haarlem hadden ingenomen, maar hier moesten vertrekken: 'In Alkmaar begint de victorie' heet het sindsdien. Wat de kerkenbouw betreft ging het niet zo goed. In 1468 stortte de toren van de oude kerk in. Een kans om grootser te beginnen. Anthonis Keldermans ontwierp een geweldige kerk met een toren van zo'n 90 meter, maar toen de wijding plaatsvond in 1512 was de kerk torenloos. Wel waren er veel familiekapellen die geld opleverden. De reformatie zette het hele torenplan in de kast. Toen Alkmaar in 1638 na gearrewar met Haarlem geld beschikbaar kreeg, koos men voor de bouw van het mooiste en grootste orgel van de republiek. Dat Haarlem later een nog groter orgel kreeg was dan ook een bittere pil. De kerk heeft een houten gewelf (steen zou te zwaar zijn op de weke bodem) dat prachtig beschilderd werd. Dat had met stenen gewelven nooit zo gekund! De katholieken gingen na de reformatie, net als overal elders, ondergronds verder.

Van kerkjes tot kerk

Twee schuilkerkjes lagen vlak bij elkaar: een Matthias- en een Laurentiuskerkje. Na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie ging bouwpastoor Van Gent aan het werk in de tuin van het Matthiaskerkje aan de Sint Jacobstraat. Men liet eerst architect Molkenboer uit Leiden een ontwerp maken. Hij adviseerde de ingang van de kerk aan het Verdrongen Oord te situeren zodat er (na sloop van een paar huizen) een pleintje kon komen. Inmiddels ver-

spreidde zich de faam van een zekere Pierre Cuypers uit Roermond en Molkenboer kon de twee ontwerpen die hij gemaakt had inpakken. Merkwaardig omdat Cuypers toen nog bijna niets gebouwd had. Toen Cuypers in 1858 zijn ontwerp toonde, bleek hij niet alleen de gotische vormtaal te beheersen (zoals Molkenboer dat deed) maar ook de middeleeuwse constructietechniek. Cuypers stelde voor het koor in steen te overwelfen wat men bij de oude Laurens niet had gedurfd. De gewelven van het schip zouden net als bij de oude Laurens van hout zijn. Na advies van de bekende emancipator Alberdingk Thijm was het kerkbestuur om: Cuypers kon aan de slag en zou zijn eerste kerk in Noord-Holland in Alkmaar gaan bouwen. In 1861 mocht Mgr. Wilmer de kerk inwijden, volgens Alkmaarse traditie zonder toren en met een dakruiter, een torentje op de kruising.

"Een heerlijk monument," zo juichte Alberdingk Thijm in een artikel over het Alkmaarse ontwerp in 1858. Dat is het geworden. Cuypers liet zich inspireren door de gotiek van het Ile de France van de 13^e eeuw. De rozetramen in de transepten en de voorgevel en de drie portalen doen aan Chartres en Reims denken, zij het wat bescheidener. Omdat het koor in steen was overwelfd moest Cuypers aan de buitenkant luchtbogen aanbrengen, de eerste luchtbogen ooit in Noord-Holland gebouwd. In tegenstelling tot de architecten van het neoclassicisme liet hij de baksteen, het vaderlandse bouw materiaal bij uitstek, vaak aan de buiten- en binnenkant in het zicht. Voor uitspringende gedeelten werd Belgische blauwe hardsteen gebruikt en ook Bentheimer zandsteen. Daarnaast mergelsteen uit het Limburgse Sibbe (vooral bij de roosvensters). Van dezelfde

mergelsteen werden ook de unieke reliëfs gemaakt aan de binnenkant van de kerk.

Het interieur

Wat in Alkmaar opvalt is dat de oorspronkelijke polychromie goeddeels bewaard is. Rood met goud beschilderde bladkapitelen net als in de Keulse kerken. Ook de geschilderde gordijnen - die lang aan het zicht waren onttrokken door echte gordijnen - doen aan Keulen denken. In 1908 werden er wandschilderingen van de kerkvaders in het koor aangebracht door J. H. Tonnaer. Eerder al, rond 1875 waren er schilderingen aangebracht van het mirakel van Alkmaar. Op 1 mei 1429 knoeide een neomist met de geconsacreerde Wijn enkele druppels op zijn kazuifel. Hij knipte daar een stukje uit en wilde dat verbranden. Toen dat niet lukte, wilde hij het verdonkeremen. Op zee waren toen mensen in nood. Een engel verscheen hen die zei dat ze gered zouden worden als ze naar Alkmaar zouden gaan om dat stukje kazuifel te onthullen. Dat leverde een processie op die op 1 mei werd gehouden. De Duitser J. A. Klaesener maakte, nadat hij in 1866 in Alkmaar was gaan wonen, deze schilderingen en schilderde ook Christus op de regenboog en de kruiswegstaties.

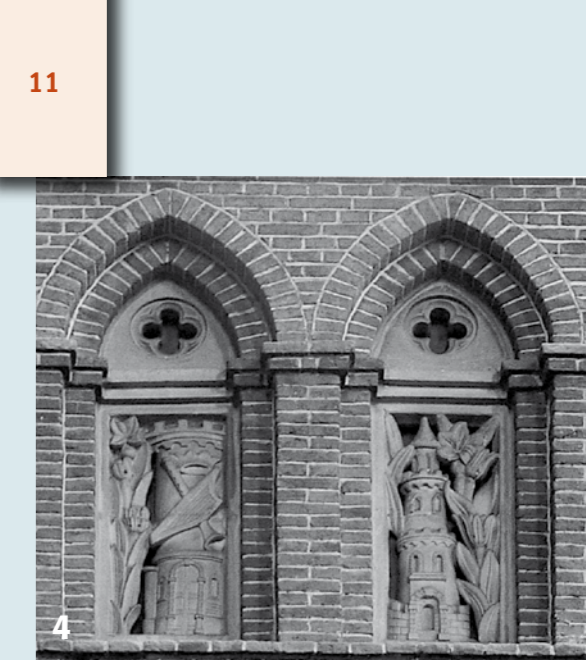
Toch blijven de mergelreliëfs onder de vensters van de lichtbeuk het meest bijzondere van deze kerk. Afgebeeld zijn attributen van de apostelen in het koor van de vier evangelisten en de vier westerse kerkvaders (bij de hoeken van de kruisingspijlers) en van diverse andere heiligen in het transept. In het schip zijn passiewerktuigen te vinden. We moeten ook vermelden dat een complete beglazing in Cuypers' tijd tot stand kwam. Opvallend is het acht meter hoge Mariaraam in de koorabsis uit het bekende Nicolas-atelier. In de zijbeuken zijn ramen te zien van het atelier Dobbelaere uit Brugge dat ook de ramen in het hoogkoor van de Haarlemse

kathedraal leverde. Wat de altaren betreft: Cuypers had op vijf altaren gerekend. Het Mariaaltaar bleef in hoofdaanleg bewaard. De eerder genoemde Tonnaer ontwierp het H. Bloedaltaar met taferelen van het mirakel.

Vernieuwingen

In 1961 kwam er onder het bewind van deken Kraakman een groot nieuw altaar recht onder de kruising. Of Cuypers het daarmee eens zou zijn? Het maakt in ieder geval de viering van de Eucharistie in onze tijd beter mogelijk. Tenslotte het orgel. Het was geleverd door de Alkmaarse orgelfirma Ypma, die al in de oude schuilkerkjes had gezorgd voor onderhoud en bespeling van de toenmalige orgeltjes. In 1950 schonken de parochianen een nieuw orgel. Zou de firma Vermeulen, de opvolger van de oude firma Ypma, de opdracht krijgen of de Alkmaarse firma Pels? Het werd Pels, maar Vermeulen mocht dat orgel in 1977 van de koortribune naar het transept verplaatsen. Het is een flink instrument, maar niet zo groot als in de oude Laurens. Een overeenkomst is wel dat men in beide Laurens-kerken de prioriteit heeft gelegd bij het orgel in plaats van bij de torenbouw. Op 1 april ergens in de jaren '70 van de vorige eeuw heeft een kapelaan geprobeerd aan te kondigen dat om 12 uur op die dag eindelijk met de bouw begonnen zou worden, maar niemand trapte daar in. Alkmaarse kerkopbouw vraagt andere initiatieven. Na de sloop van de Dominicuskerk van Cuypers in Alkmaar in 1985 is het plezierig te vermelden dat vijf jaar later - in 1990 - een complete restauratie van de Laurentiuskerk tot stand kwam. Dat later nog de originele moderne Don Bosco gesloopt werd stemt weer droevig, maar de kerkopbouw van Alkmaar gaat toch door. De feestelijke H. Bloedprocessie begin mei zal daarvan getuigen! ■

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

Afbeeldingen

- 1 Torenplannen: Keldermans' Laurens en Cuypers' Laurentius.
- 2 Majestueus voorportaal in een smal straatje.
- 3 Gewelven koor en schip en schildering triomfboog.
- 4 Toren van Babel (rechts) en Ivoren toren (links) in het triforium.
- 5 De enige luchtbogen in Noord-Holland.

Gebruik is gemaakt van de uitgave van de Stichting tot behoud van monumentale kerken in Alkmaar bij de voltooiing van de restauratie in 1990 van drs. Carla Rogge. Foto's 2 t/m 5 zijn gemaakt door Kees Groenland.

Van Onderop

door Eleonora Hoekstra-Ros

Winter, de natuur rust uit. Veel mensen vinden de winter niet leuk: te koud, te donker, te glad op de weg, kleurloos. De winter heeft echter ook zoveel leuke kanten, kinderen weten dat. Sneeuw, ijspret, glijbanen maken, schaatsen. De winter is het seizoen dat de natuur in diepe rust is, maar als je goed kijkt, zie je toch al knoppen aan de bomen, de natuur bereidt zich voor op weer een groeiseizoen. Deze mooie tekst was

In **Parasol**, het parochieblad van **H. Augustinus te Amsterdam**

staat hoe de regionale missiewerkgroep H. Augustinus-parochie Amsterdam-Noord haar vastenactie 2009 aanbeveelt. "Ontmoet de ander" is het thema voor dit jaar en start op Aswoensdag. Dit jaar richten zij de schijnwerpers op Bangladesh.

PARASOL
Parochieblad H. Augustinus

In **Elkaar Verstaan**, het parochieblad van **R.-K. parochie van de H. Jozef** vraagt de vastenactiewerkgroep een boodschappentas achter in de kerk te kopen en deze gevuld weer terug te brengen. Een boodschappenlijstje ligt op de bodem van de tas. Het is bestemd voor de vrouwen in een kraamkliniek in Benin en voor weduwen die daar geholpen moeten worden.

In het parochieboekje **Noorderlicht** van de parochiegemeenschap **Schoten te Haarlem** worden de parochianen uitgenodigd om ter voorbereiding op het Paasfeest met elkaar een vastenmaaltijd te gebruiken in het parochiecentrum Schoten. Geen luxe buffet, maar genoeg

nemen met eenvoudig voedsel. Om daarmee aandacht te krijgen voor mensen elders die vaak zo veel moeite moeten doen voor hun 'dagelijks brood'. De vastenmaaltijd -een broodmaaltijd en een kopje koffie- wordt gehouden op zondagochtend 1 maart na de viering.

Paaseieren zoeken 'Eerbiedig rennen'

Er breekt weer een drukke tijd aan voor de kinderen van de basisschool van de Lucasparochie in Amsterdam-Osdorp. Samen met de eerste Communicanten gaan zij mee doen met het Vastenproject in Brazilië. Elke zondag in de Veertigdagentijd wordt hierover verteld en gaan zij naar een stukje film kijken. Ook een (sobere) Vastenmaaltijd, palmpaasstokken maken en de spaardoosjes zullen niet ontbreken. Maar....met Pasen is het feest! Dan worden alle kinderen uitgenodigd om 'eerbiedig rennend' paaseieren te zoeken op het priesterkoor. Alle eieren worden verzameld in een mand en uitgedeeld aan alle kinderen, want natuurlijk wordt niemand overgeslagen.

Op de zondag na Pasen houdt de **Katholieke parochiegemeenschap Schalkwijk** weer haar jaarlijkse parochiezondag. De organisatie zorgt, net zoals altijd, voor een gevarieerd programma. Er zijn veel groepsactiviteiten en workshops voor jong en oud. Dit staat in **Kwadrant**, het informatieblad van de **r.-k. parochie Haarlem - Schalkwijk**.

Het fonds van het ISBA - het Interkerkelijk Sociaal Beraad Alkmaar - wil ook dit jaar weer Paaspakketten gaan verstrekken aan mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen. Een grote groep mensen kan namelijk niet rond komen van hun uitkering, omdat deze simpelweg te laag is voor hun situatie, maar ook omdat sommigen gekort worden vanwege oude schulden, geen uitkering krijgen of daar lang op moeten wachten. Soms is er zelfs geen geld om eten te kopen. Dit staat in de parochiebladen van de **St. Laurentiusparochie Oudorp/St.Pancras** en de **R.-K. Parochie HH.Matthias-Laurentius te Alkmaar**. In de veertigdagentijd vraagt het ISBA de gezamenlijke kerken in Alkmaar om via een inzameling iets uit te sparen en ter beschikking te stellen aan anderen. Het feest van Pasen nodigt uit om solidair te zijn, eerlijk te delen met 'de armen' ver weg, maar ook dichtbij. In de week voor Pasen wordt het ISBA-paaspakket samengesteld en gebracht naar die mensen die een extraatje kunnen gebruiken.

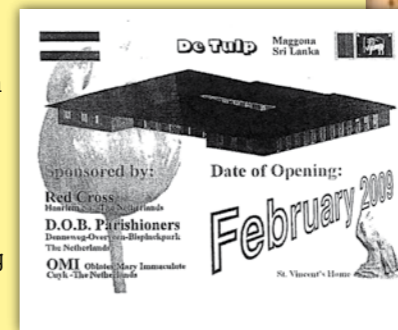
Zeg het met bloemen konden ze 28 jaar geleden niet gedacht hebben toen een groep parochianen van **Wester-Blokker** de Bietendag, een dag werken voor het goede doel, organiseerde. In de loop der jaren veranderden de activiteiten. Zo benoemde de groep enkele jaren geleden een tulp naar Padre Dirk. Pater Dirk de Wit werkte in Chili. Een deel van de opbrengst van de creatieve sponsorloop is nog steeds bestemd voor projecten in Chili. De opbrengst was vorig jaar € 12.000.

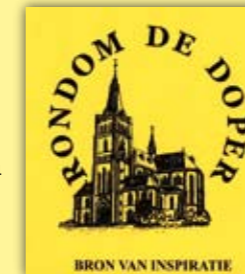
Op Sri Lanka denken de paters Oblaten (o.m.i.) niet aan tulpen in de vorm van bollen, maar in gebouwen. In het **Parochie-appel** van **Parochiegemeenschap Bloemendaal** staat te lezen dat de nieuwbouw waar hun pater G. Okhuijsen, de gemeenschap en de regio zich zo voor inzetten 'de Tulp' genoemd zal worden. Het refereert aan Holland en Haarlem als bollenstad en Overveen met zijn traditie van bollenveiling ten bate van de kerk.

Er zijn mensen uit de **DOB parochie** die zich jarenlang inzetten voor het St. Vincents Home. Het jongstenhuis kan steeds meer en meer selfsupporting zijn. Pater G. Okhuijsen zal omstreeks zijn 70ste verjaardag 'De Tulp' op Sri Lanka - Maggona openen.

De **R.-K. parochie van Sint. Jan de Doper te Noord-Scharwoude** heeft het initiatief van de Kleuterkerk overgenomen van de **H. Willibrordusparochie te Heiloo**. Enkele leden van de werkgroep legden een werkbezoek af. In de viering die speciaal gehouden wordt voor peuters en kleuters van 2 tot 5-6 jaar komen zij samen voor een lied, een verhaal, een knutselactiviteit en enkele gebeden.

In het informatieblad **In het Spoor** van de **Heilig Hart - Heilige Joseph-parochie** staat dat het kinderpastoraat in gang is gezet. Men wil de organisatie van de communicanten, de kindernevendienst en de verhalenclub binnen één groep brengen, want veel werkgroepen opereerden afzonderlijk in de parochie.

De vouwploeg van de **R.-K. Parochie H. Laurentius/H. Maria in Heemskerk** krijgt in het **parochieblad Helm** veel complimentjes voor haar werkzaamheden. De onmisbare ploeg vouwt en niet, net zoals in vele andere parochies in het Bisdom Haarlem - Amsterdam, alle boekjes voor de vieringen en de bijzondere vieringen zoals Eerste H. Communie, H. Vormsel, Jongenvieringen enz. De stille werkers vormen al jaren een trouwe club dames, die prima op elkaar ingespeeld zijn en waarbij gezelligheid niet ontbreekt. In iedere aflevering van het parochieblad wordt één groep van vrijwilligers naar voren gehaald die de aandacht krijgt.

Op de kinderpagina van het parochieblad **R.-K. Parochie Heilige Maria, Sterre der Zee te Den Helder en Julianadorp** staat een lief harte-puzzeltje. Mooi om dezer dagen op te lossen en te tonen. Bron: St. Kinder- en Jeugdwerk Samuel.

We leven in een digitaal tijdperk. Iedereen gebruikt de computer om te mailen en wil op internet informatie opzoeken. In het **Blad voor Stad** doet het parochiebestuur van de **Sint Martinusparochie** een oproep aan haar parochianen dat wanneer zij snel op de hoogte gesteld willen worden, zij hun e-mail adres kunnen doorgeven. Hun e-mail adres wordt niet bekend gemaakt aan derden; het is afgeschermd via een BCC. maartenshuis@rkkkerkalmerestad.nl

Dubbel feest was het maandag 2 maart op De Tiltenberg in Vogelenzang. Het Theologisch Instituut Sint Bonifatius - Hoger Instituut voor Godsdienstwetenschappen' zoals de opleiding voor diakens, pastoraal werk(st)ers en catechisten officieel heet bestond tien jaar. Tevens werd gevierd dat het Instituut door de Congregatie voor de katholieke Opvoeding officieel is erkend - op 15 november, feest van de H.Albertus de Grote - en nu bevoegd om academische graden te verlenen - het baccalaureaat en het licentiaat.

Dubbel feest voor Bonifatiusinstituut

De Bisschop van Haarlem-Amsterdam sprak daarna de officiële openingswoorden en. Hij herinnerde aan het kleine en eenvoudige begin, nu ruim tien jaar geleden, en sprak dankwoorden uit aan God die de Gever is van alle goeds en aan de stafleden, docenten en studenten
Hij tekende onder het kritisch-juridische oog van de rector, mgr. dr. J.Hendriks - het reglement van het instituut.

De aartsbisschop memoreerde dat het Bonifatiusinstituut waarschijnlijk het eerste is in zijn soort - pas in de zomer van vorig jaar heeft de Congregatie voor de Opvoeding deze academische vorm van diakenopleiding mogelijk gemaakt. Mgr. Eijk was - als oud-bisschop van Groningen-Leeuwarden - zeer tevreden met de patroon van het Instituut, die zijn martelaarschap te danken heeft aan de voorvaders van Groningers of Friezen - daarover wordt nog gestreden.

Mgr. Van Burgsteden, in het bisdom Haarlem-Amsterdam verantwoordelijk voor de diakenopleiding gaf een persoonlijk getuigenis van zijn ervaringen met de roeping van mannen tot het diaconaat. Tijdens de feestelijke Eucharistieviering waarin mgr. J. Punt hoofdcelebrant was, vond vervolgens de aanstelling tot lector plaats van prof. dr. Paul Koopman, Benoit Menten, Gideon van Meeteren, Randy Simileer en Henk Schrader: twee seminaristen en drie kandidaten van de diakenopleiding. ■

W.P.

Voor deze feestelijk viering waren de aartsbisschop, mgr. dr. W.Eijk en de bisschop van Rotterdam, mgr. dr. A. van Luijn SDB naar Vogelenzang gekomen. De laatste hield de Tiltenberglezing - men was er niet helemaal zeker van of het voor de negende of tiende keer was. Mgr. Van Luijn sprak over de kardinale deugden - rechtvaardigheid, moed, matigheid en wijsheid in het licht van de theologale deugden van geloof hoop en liefde. Dat de soberheid in deze veertigdagentijd een extra accent kreeg hoeft niet te verwonderen.

*Van 'voor naar achter':
mgr. Van Luijn, mgr.
Punt, mgr. Eijk en mgr.
Van Burgsteden.*

Vastenbrief over economische crisis

De Nederlandse bisschoppen presenteerden op Aswoensdag de Vastenbrief 2009. Zij gaan in op de oorzaken en gevolgen van de financiële crisis en roepen op tot solidariteit en bezinning. Beperking van consumptie of het gebruik van televisie en internet leidt tot grotere waakzaamheid en vrijheid.

De bisschoppen staan in hun Vastenbrief stil bij de oorzaken van de financiële crisis. Zij noemen ondermeer de onvoldoende gecontroleerde geldstromen in het bankwezen, de speculatie op de beurs en een gerichtheid op kortetermijnwinsten. Ook wijzen de bisschoppen op de enorme overconsumptie, deels gefinancierd met geleend geld. Toch staat de samenleving volgens de bisschoppen niet machteloos tegenover de financiële crisis. Overheden hebben daarbij een belangrijke verantwoordelijkheid. "Wereldwijd is er behoefte aan een maatschappelijke ordening die bij mensen vertrouwen wekt. Maar ook voor ieder persoonlijk geldt, dat we een eigen verantwoordelijkheid voor geld en goed hebben en de crisis is ook een gelegenheid om ons op ons eigen handelen te bezinnen", aldus de bisschoppen.

Sociale waarde van geld

De bisschoppen wijzen op de sociale waarde die geld en bezit hebben. De verdeling van geld en goed is een kwestie van gerechtigheid, ook wereldwijd. De bisschoppen: "Ook in een tijd van crisis vraagt dat in het bijzonder om aandacht voor en solidariteit met die delen van de wereld waar mensen al zo lang lijden onder armoede en ook nu het zwaarst beproefd worden. We leven niet alleen en we leven niet voor onszelf alleen. De Heer roept ons, ook als samenleving, in Zijn Naam zorg te dragen voor onze naaste. Zo zijn wij geen eigenaren, maar beheerders van de goederen, die wij bezitten".

Verlangen naar zekerheid

De Nederlandse bisschoppen constateren dat er in het rijke Noorden meer geld dan ooit wordt uitgegeven aan verzekeringen. Daaruit blijkt een verlangen naar zekerheid, zo menen de bisschoppen. "Maar verhullen we misschien niet juist ook angst voor onzekerheid? Geld belooft veiligheid, maar het kan die niet bieden: hoe zou een dood iets ons absolute zekerheid en vertrouwen kunnen bieden?"

Minderen maakt waakzaam

Hoe in een tijd van crisis op een goede manier om te gaan met geld en goed? Dat is de centrale vraag in de bisschoppelijke Vastenbrief. De bisschoppen raden iedereen aan in deze Veertigdagentijd ook zelf te vasten. Dat kan door te minderen in het gebruik van eten en drinken, maar het is volgens de bisschoppen goed het vasten ook te betrekken op typische kenmerken van onze moderne tijd. Concreet noemen zij het koopgedrag of het gebruik van televisie en internet. De bisschoppen: "Men zal ontdekken, dat men vrijer ademhaalt, wanneer de dwang van luxe en overdaad doorbroken wordt.

Reeds de alledaagse ervaring leert, dat vasten wakkerder, waakzamer maakt."

Monastieke wandeling vanuit de St. Adelbertabdij

Vanuit de Sint-Adelbertabdij te Egmond-Binnen vindt er op zaterdag 28 maart weer een monastieke wandeling plaats. De tocht, die in stilte wordt gelopen, heeft als leidraad: 'Op door-tocht'. Met open oog en oor willen de deelnemers (her)ontdekken wat hen innerlijk beweegt en hopen ze meer zicht te krijgen op de bestemming van de mens. De aanvang is om 10.30 uur bij de winkel van Abdijkaarsen met koffie, op de Vennewatersweg 27 te Egmond-Binnen. Na een geestelijke opstap door broeder Adria Kortekaas wandelt men ongeveer 15 kilometer onder leiding van de gidsen Marianne Duijn en Rob de Wit. Meer informatie: www.abdijvanegmond.nl

Cd's

Jesu, deine Passion

Zangers en musici van het Collegium Vocale Gent voeren onder leiding van Philippe Herreweghe vier cantates uit. De première van deze voor Bach belangrijke cantates vond plaats op de laatste zondag (1723) voor het begin van de vastentijd. Met tekstboekje. € 22,45

Lamentations de la Renaissance

De Lamentaties van de profeet Jeremia, door de eeuwen heen door vele componisten op muziek gezet, zijn doordrenkt met een mengeling van pijn en hoop. De mooiste en meest verstillende voorbeelden hiervan komen uit de renaissance, op deze cd tot leven gewekt door het Belgische Huelgas-Ensemble onder leiding van dirigent Paul van Nevel. Met tekstboekje. € 14,70

Beide cd's - en nog veel meer - zijn te bestellen via verzendboekhandel Colomba op www.colomba.nl maar u kunt ze uiteraard ook bestellen via uw eigen muziekhandel.

“Hé, mijnheer Schuurmans, hoe gaat het ermee?” Ik moest drie keer kijken en diep nadenken voor ik wist wie die jongeman in keurig donker pak, nette haren en een attaché-koffertje was. “Ha, Leon, hoe is het met jou?” Jaren geleden was hij een van mijn leerlingen op een middelbare school. Toen liep hij rond in een oude, vieze spijkerbroek met lange, vette haren en een beginnend baardje dat nog nergens op leek. Ook al droeg hij nu andere kleren, Leon was dezelfde gebleven. Nog steeds even aardig en humoristisch. ‘Kleren maken de man!’ luidt een overbekend spreekwoord. Maar gold dat ook voor hem?

Kleren maken de mens?

In zijn rede over het laatste oordeel (Matteus 25, 31 – 46) roept Jezus ondermeer op om de naakten te kleden. Wie dat doet, heeft ook Hem gekleed en wie het niet doet, bedrijft onrecht. De oproep van Jezus om je in te zetten voor de armen en verdrukten in onze samenleving zijn uitgegroeid tot de zes, later zeven werken van barmhartigheid.

Tegenstellingen

In de bijbel komen de woorden ‘naaktheid’ en ‘gekleed zijn’ dikwijls voor. Ze gelden als beelden voor tegengestelde levenssituaties: begin en einde, diepte en hoogte, tegenspoed en voorspoed. Zonder kleren is de mens hulpeloos leert ons de Schrift. Kenmerk van een arme is dat hij naast gebrek aan voedsel ook gebrek heeft aan kleding. Een rechtvaardige gemeenschap verdraagt geen naakte, dus behoeftige personen (Job 24, 7 – 10). Daarentegen is een maatschappij decadent wanneer de rijken de kleren van de armen als pand opeisen, roept ons de profeet Amos toe (8,2).

Kleding weerspiegelt ook wie de mens is of wat hij of zij doet. De buitenkant onthult de binnenkant. Denk maar aan het boek Openbaring waarin kleding een grote rol speelt. In de brief bijvoorbeeld aan de parochie in Laodicea (hoofdstuk 3) schrijft de bode van God dat de leden van die Jezusgemeente arm en naakt zijn. Waarom? Zij volgen Christus Jezus niet echt. Ondanks alle geld en prachtige gewaden zijn zij naakt. Verder in dit bijbelboek (hoofdstuk 7) lees je over de onderdrukte volgelingen van Jezus die gehuld zijn in witte kleren. Gewaden die reinheid, overwinning, trouw en vreugde symboliseren. Die

witte kleren zeggen ons dat zij uit eindelijk zullen overwinnen en opstaan tot nieuw leven. Kleding kan ook de binnenkant van een mens verhullen. De waarheid wordt er door gecamoufleerd. Pas op voor valse profeten, houdt Jezus ons voor (Matteus (7,15). Zij dragen schaapskleren, maar het zijn in werkelijkheid wolven! ‘Kleren maken de man!’ luidt het gezegde, maar onmiddellijk luidt dan de vraag: “Wat voor man, mens?”

Naaktheid is een teken van armoede en onderdrukking, maar het staat ook voor vervreemding, afstand en kwetsbaarheid. De bijbel maakt het ons al snel duidelijk in het verhaal over Adam en Eva (Genesis 3). Wanneer zij er achter komen dat zij zich van God en van elkaar hebben vervreemd, ontdekken zij pas dat zij naakt zijn. Voor zo’n situatie hebben we ook gezegdes. Denk maar aan: in zijn hemd staan! Of: met de billen bloot moeten! Staan de duurbetaalde bankmanagers in hun deftige pakken vanwege het veroorzaken van de financiële crisis niet flink in hun hemd? Moeten ze niet met de billen bloot? Omgekeerd kennen we ook de uitspraak vanwege een fout of zwakte: (naaktheid) met de mantel der liefde bedekken!

Mantel der liefde

Het vrijwillig afleggen van kleding komt in de bijbel ook voor en beeldt een wezenlijke verandering in iemands leven uit. Haast aandoenlijk gebeurt dat door Bartimeüs. Het afwerpen van zijn mantel verbeeldt het afleggen van zijn blindheid (Markus 10, 46 – 52). En wie herinnert zich niet broeder Frans uit de 12de / 13de eeuw? Hij kleedde zich naakt

Martinus kleedt de naakte bedelaar. Plafondschildering (begin 12de eeuw) in de Sankt Martinuskerk in Zillis – Graubünden -Zwitserland.

uit voor zijn rijke vader waarmee hij wilde zeggen: vanaf nu kies ik voor een nieuwe manier van leven in dienst van de armen! De aanwezige bisschop bedekte zijn naaktheid onmiddellijk liefdevol met zijn mantel.

Op 11 november vieren wij het feest van Sint Maarten. Kinderen trekken in de vooravond van die dag langs de deuren en zingen: Sint Martinus op zijn paard, verdeelde zijn mantel met zijn zwaard! Sint Maarten / Martinus, vernoemd naar de Romeinse oorlogsgod Mars, leefde in de vierde eeuw en was officier in het Romeinse leger. Op een dag ontmoet hij bij de poort van Amiens in Noord-Frankrijk een naakte bedelaar. Hij snijdt met zijn zwaard zijn mantel in tweeën en geeft zijn deel – de andere helft was van de keizer – aan de arme man. In de nacht die volgt verschijnt Jezus hem, die gekleed is in de halve mantel die Martinus aan de naakte bedelaar had gegeven en zegt hem volgens zijn oproep in Matteus 25: “Jij hebt mij gekleed!” Kort daarop laat Martinus zich dopen en wordt uiteindelijk bisschop van de stad Tours. Het verhaal over Martinus is eigenlijk een Paasverhaal. Door een naakte te kleden, stelt hij hem in staat om weer mee te doen in het leven. Hij doet hem opstaan tot nieuw leven.

Sint Maarten leert ons – ook al zullen we niet allemaal bisschop worden – om de naakten letterlijk en figuurlijk te kleden. Hoe dat kan? Een missionaris in Brazilië vertelde mij eens hoe tijdens een viering bij het altaar werden gelegd samen met het brood, de wijn, kippen, rijst en macaroni. De bh’s werden aangedragen door arbeidsters in een lingerieatelier en waren bestemd voor vrouwen die geen geld hadden om zich fatsoenlijk te kleden. Door de bh’s kregen de vrouwen, die door het baren van heel veel kinderen er niet meer zo florissant uitzagen, hun waardigheid, zeg maar het leven terug.

Opstaan heeft met opstanding, Pasen te maken en zo leren wij: Jezus staat op in al die mensen die arme medemensen helpen bij het opstaan. Hoe die verzezen mensen vervolgens inhoud aan hun nieuwe leven zullen geven zal nog moeten blijken. Kleren maken de mens! Maar wat voor mens? En mijn oud – leerling Leon? Is hij een falende bankmanager geworden? Of is hij onafhankelijk van welke kleren hij ook draagt nog steeds die aardige en betrouwbare vent gebleven van weleer? ■

Ko Schuurmans

+++ VASTENAKTIE 2009 +++ 25 FEB. - 12 APR. +++ BRAZILIË, BANGLADESH, GHANA, KENIA
 UGANDA +++ STEUN POSITIEVERBETERING BOEREN +++ GEEF VOOR SCHOOLMATERIALEN +++
 GELD VOOR SANITAIR +++ KIJK OP WWW.VASTENAKTIE.NL

‘Mijn geloof
 brengt mij
 dichterbij de
 ander.’

Vastenactie komt op voor mensen die het minder hebben dan wij, in onze westerse wereld van welvaart en overvloed.

Steun daarom nú Vastenactie met een financiële bijdrage voor onze medemensen in Brazilië, Bangladesh, Ghana. Om bijvoorbeeld de slachtoffers van landonteigening in Brazilië te helpen. Zodat zij met hun oorspronkelijk stukje land weer voor inkomen voor hun gezin kunnen zorgen.

Een mooie gedachte, juist in deze vastentijd. Help mee en bel nu gratis **0800 – 8083**. Met maar € 5,- steunt u al een boer in Brazilië om zijn land terug te krijgen.

Giro 5850, Den Haag

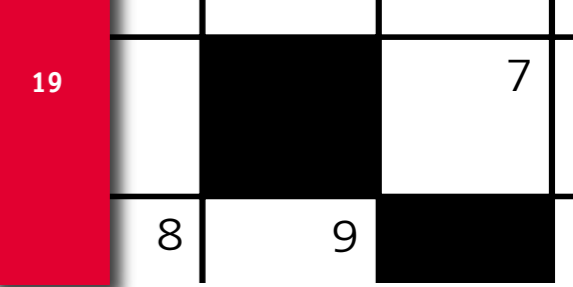
VASTENAKTIE

Cordaid

De wereld groeit als we delen

Puzzel

‘n beetje crypto

Horizontaal

1 dat was toen 7 als deze walkant een eind weg is, wordt hij chocolade 8 klets er heel snel op los 10 aartsbisschop die in het Latijn is gekort 11 voor de Brit die geen ja-knikker is 12 Bijbelse sopraansolo? 15 heeft van het insecten eten zijn haren constant overeind staan 16 opdracht om demonstratief lief te wezen 17 uitgelezen troost 18 aanvankelijk stille drinkers 20 bij dat spektakel gaat Otto voor twee rondjes minder 21 barst! hij ziet er toch wel goed uit! 23 licht om bij te leren bidden

Verticaal

1 een snipperdag vandaag 2 gelovige op wie gekort wordt 3 daar wonen gemene mensen? 4 op deze delen wordt de voetballer liever niet geraakt 5 en hier gaat het echt om een lidwoord 9 voor een schouwburggast 11 goed begin van neutraliteit 13 de EO is ondersteboven van alle evolutie- emotie 14 maak momenteel een SK-crypto 19 gladde pater van dienst 21 hij is even van de wereld 22 hij wordt bij iemand anders bezorgd

Prijswinnaars december 2008

R. Heijnis - van Baarsen, Purmerend
 Fam. Kamp, Zuid-Scharwoude
 M.W.A. van Veen, Alkmaar

1		2	3	4	5		6
		7					
8	9		10			11	
12		13			14		
15					16		
17			18	19		20	
		21			22		
23							

Oplossing opsturen naar het redactiesecretariaat Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem

1	K	W	A	R	T	I	E	R	
	E		D	E	L	K		O	
	R	K		L	L		K	O	
	S	L	A	A	P	Z	A	K	
	T	E	S	T	O	N	S		
	B	P		I	N	O	T		
	A		T	E	S	O		E	
	L	O	O	F	B	O	O	M	

oplossing december 2008

Fout in het diagram van het februari-nummer

In het diagram van het cryptogram in het februari-nummer is een storende fout geslopen: bij 15 en 16 horizontaal is het zwarte vakje een plaats te ver naar rechts geplaatst, waardoor 16 horizontaal een letter tekort kwam, 15 horizontaal een letter 'overhield' en 4 verticaal uit twee in plaats van een woord bestond. Onze excuses voor het ongemak en de extra hoofdbrekers, maar gelukkig liet u zich niet van de wijs brengen en ontvingen we weer veel goede oplossingen. In het volgende nummer de prijswinnaars!

“Voor de mensen hier is de oorlog helemaal niet afgelopen. Alle mensen lopen, bewegen, spreken als vogels met gebroken vleugels..”

Begin januari startte een groep Nederlanders op initiatief van de Castricumse ondernemer en consultant Deny de Jong een inzamelingsactie voor de slachtoffers van de Israëlische aanval in Gaza. De Jong is de afgelopen jaren diverse malen in Gaza geweest om organisaties te begeleiden die zich bezighouden met de opbouw van de samenleving, waaronder speciaal de zorg voor gehandicapten. Hij kon de beelden op de TV over de oorlog in Gaza niet meer aanzien en kwam in actie. Samen Kerk sprak met hem.

Operation Humanity Gaza:

Menselijkheid brengen in Gaza

De Jong is al jaren op zoek naar geweldloze oplossingen in Gaza: “Geweld is geen oplossing voor het slepende conflict tussen Israëliërs en Palestijnen. Daarom investeer ik al enkele jaren in mensen en organisaties die zich inzetten voor menselijkheid: voor gehandicapten, voor kinderen en voor de zwakkeren in de samenleving in Gaza. De eerste keer dat ik in Gaza was kreeg ik de schok van mijn leven. Wat een uitzichtloos bestaan. Hoe kunnen mensen hier leven? Ik kreeg de tranen in mijn ogen. In de jaren daarna heb ik veel gedaan om het werk voor de revalidatie van gehandicapten daar te versterken. Samen met een team van specialisten heb ik mensen getraind en heb ik geld geworven in Nederland. Toen brak de oorlog uit en zag ik dagelijks de beelden uit Gaza van de plaatsen en gebouwen waar ik eerder was

geweest. Na een week was het genoeg. Ik kon niet meer lijdzaam afwachten. Ik belde mijn contacten hier en daar in Gaza en startte de actie “Operation Humanity Gaza”. We hebben in vier weken tijd € 180.000 geworven bij publiek en organisaties.”

Aandacht voor de trauma's

Eind februari is De Jong zelf in Gaza geweest om de schade op te nemen en te bespreken hoe de hulp gelden ingezet kunnen worden. De Jong: “Het is niet in mijn koude kleren gaan zitten. Het land is door de oorlog helemaal verwoest. Tijdens de oorlog zag je vooral beelden over aanvallen en gewonde mensen, maar nu de kruitdampen zijn opgetrokken, zagen wij vele duizenden huizen die met de grond zijn gelijk gemaakt. Selectieve bom-

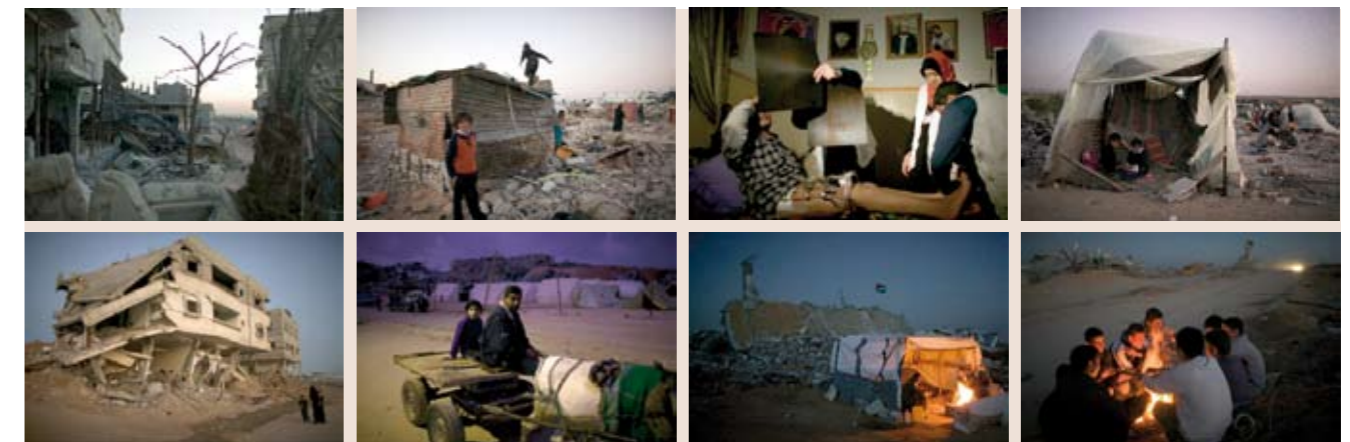
bardementen, gericht op huizen van Hamasleiders en activisten, zijn afgewisseld met bombardementen en bulldozeracties op boerderijen, kleine en grote fabriekjes, scholen, hotels, citrusplantages, ziekenhuizen en ga zo maar verder. Het lijkt er in alles op dat naast het aanpakken van Hamas, deze oorlog bedoeld was om de complete infrastructuur en economie van Gaza schade toe te brengen. Ik sprak met de eigenaren van drie betonfabrieken en twee citrusplantages, die 60 jaar geleden waren gestart met hun bedrijf waar 250 mensen werkten. Ze behoorden tot de rijkste families van Gaza. In de oorlog van januari 2009 is alles kapotgemaakt: de fabrieken, de citrusbomen, de plantages en zelfs hun eigen huizen waar ze woonden. Er is niets meer van over. En bouw materiaal of cement om het bedrijf weer op te bouwen, is er niet. Israel blokkeert de doorgang daarvan omdat ze meent dat Hamas daarmee raketten kan maken. Het is echt diep triest wat ik zag daar.”

De hulp gelden die De Jong heeft ingezameld, worden ingezet om medische materialen aan te schaffen, zoals verbandmiddelen, medicijnen en rolstoelen en dergelijke. De Jong werkt in Gaza samen met de NCCR. Deze organisatie heeft veel ervaring met de verzorging en revalidatie van gehandicapten en gewonden in Gaza. “Maar naast medicijnen en

verband, is vooral aandacht nodig voor de trauma's die mensen hebben opgelopen,” aldus De Jong. “Iedereen heeft er last van: angst voor de voortdurende aanvallen vanuit de lucht, de zee of via land. Kinderen die hysterisch zijn en niet meer durven te slapen. Ouders die geen overwicht meer hebben op hun kinderen omdat ze hen geen veiligheid konden bieden toen het oorlog was. De wonden zijn zo diep dat mensen zelfs geen woede meer hebben, maar vooral ongelof en verdriet.”

Deny de Jong is weer veilig thuis, maar de mensen in Gaza gaan een periode van grote onzekerheid tegemoet. Zal er weer een aanval komen? Hoe gaan ze alle gewonden en gehandicapten ondersteunen? En wat gaat Israel doen nu er een nieuwe regering komt? Heeft het zin iets te doen in Gaza? “Dat is een vraag die elke keer opkomt als ik er ben,” zegt De Jong. “Maar alleen het feit al dat we er zijn geweest, is voor de mensen daar belangrijk. We laten ze daarmee merken dat er mensen in de buitenwereld zijn die hen blijven steunen. En verder helpen wij de NCCR, die compleet onafhankelijk en professioneel werkt en daarmee helpen we de gezinnen van 50 medewerkers en 3000 gehandicapten met hun families.”

MdZ

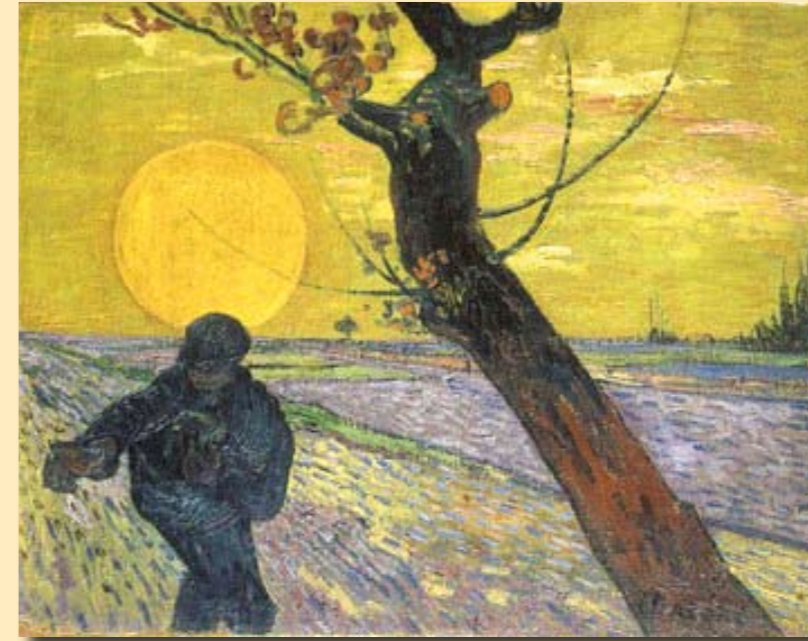
Een korte foto-impresie van de Nederlandse fotojournalist Geert van Kesteren, die de in februari in Gaza was en met de NCCR op huisbezoek is geweest overal in Gaza.

De oorlog

Van 27 december tot diep in januari dit jaar is er een grootscheepse operatie uitgevoerd door het Israëlische leger in de Gazastrook, een gebied van 20 bij 50 kilometer waar 1,4 miljoen Palestijnen wonen. Israel zegt dat deze aanval is ondernomen omdat het Palestijnse Hamas met raketten het zes maanden oude bestand had geschonden. De Palestijnen beweren dat de aanval is uitgevoerd om zoveel mogelijk schade toe te brengen aan de infrastructuur en de aspiraties om een zelfstandige Palestijnse staat te vestigen op de Westbank en in Gaza. Feit is dat er ruim 5000 gewonden en 1300 doden zijn, tienduizenden mensen zijn dakloos, vele duizenden huizen, kantoren, fabrieken, scholen, hotels, boerderijen, akkers, boomgaarden en delen van ziekenhuizen zijn gebombardeerd. Gaza is 30 jaar achteruit geplaatst in de ontwikkeling, Hamas is niet verslagen en met name de bevolking is slachtoffer geworden van het geweld. U kunt bijdragen aan de noodhulpactie voor Gaza: Stichting Kifaia, Amsterdam, Postbanknummer 8207589 Amsterdam o.v.v. Operation Humanity Gaza.

Parels uit de schattengrot

Het zijn kunstenaars die de nachtzijde van het bestaan hebben ontdekt als een onuitputtelijke bron van inspiratie. De jonge Duitse dichter Novalis schreef zijn *Hymnen an die Nacht*, met de huiveringwekkende beginwoorden: *Abwärts wend ich mich zu der heiligen, unaussprechlichen, geheimnisvollen Nacht. Fernab liegt die Welt – in eine tiefe Gruft versenkt – wüst und einsam ist ihre Stelle*. Dromen en nachtmerries als onuitputtelijke bron van het onbewuste. Voor de schilder is er bovendien het nachtleven van een grote stad, met een heel eigen licht door de uitvinding van het gaslicht in de 19^e eeuw. Het fascineerde de schilder Vincent van Gogh allemaal bijzonder. De laatste jaren van zijn leven wijdde hij aan de kwellende vraag: hoe schilder je het donker?

Van Gogh en de Zaaier bij avond

De schets staat in een brief van Vincent aan zijn broer Theo van circa 21 november 1888 (brief 727 in editie 1990). Hierin schrijft hij over de schets: 'Dit is een krabbel van het laatste doek dat ik onder handen heb, weer een zaaier. Immense citroengele schijf als zon. Geelgroene hemel met roze wolken. De grond violet, de zaaier en de boom Pruisisch blauw.'

Het beroemde schilderij *De aardappeleters* van Vincent van Gogh laat een clair-obscur zien dat hij bij Rembrandt had bestudeerd. De ruwe koppen passen in de opvatting van eind 19^e eeuw. Men was ervan overtuigd dat de boerenstand nu eenmaal grover gebouwd was dan de fijnbesnaarde hogere stand. Door de industrialisatie ontstond een verlangen naar het 'eenvoudige' landleven. In de zogenaamde verfijning van de hogere stand vond men ook iets ziekelijks – denk maar aan de hoofdpersonen van de romans van Couperus – maar ondanks deze kritiek bleef het standverschil bestaan: de hogere stand had, zo meende men, zelfs vanaf de geboorte slankere vingers dan arbeider en boer.

Schilderen in het donker

Ook bij Vincent van Goghs aardappeleters vallen de grove knuisten op, maar het meest markant is de belichting, reden waarom komende maanden een tentoonstelling in het Van Gogh-museum is gewijd aan *Van Gogh en de kleuren van de nacht*. Die kleur is bijna nooit zwart, wel vaak diepblauw waarbij het water zelfs licht lijkt te geven. Ga zelf maar eens aan zee staan bij avond, de zee is niet zwart, maar lichter dan het land. Van Gogh werd

minstens zoveel door de natuur als door de stad bij avond gefascineerd. De enkele café-scènes worden ruimschoots overtroffen door natuurgezichten, zoals de rivier de Rhône bij avond, met het eerste gaslicht weerspiegeld in het water! Van Gogh zocht naar wegen om in het donker te schilderen, al schijnt het verhaal van de kaarsen op zijn hoed toch niet historisch te zijn.

Het beroemde schilderij *De zaaier*, ook al bij avond, is op de tentoonstelling zelfs in tweevoud vertegenwoordigd. Er is een groot schilderij uit Amerika, op grove jute geschilderd, en een kleiner schilderij op linnen, en alleen al daardoor heel anders van uitstraling. Van Gogh wilde een tijdlang dominee worden, zijn vader was dominee, en het lijkt dan ook nauwelijks mogelijk om dit schilderij niet religieus te duiden. "Een Zaaier ging uit om te zaaïen". Symbool van Gods woord dat zo vaak op de rotsbodembod valt in plaats van in vruchtbare aarde. De ondergaande zon lijkt wel een halo boven de gestalte van de zaaier. Toch is het schilderij niet slechts een heiligenprent en is het niet spiritueel omdat het bijbels zou zijn, maar omdat het de werkelijkheid evoceert. Het is de natuur zelf, en ook het leven van de scheppende mens dat hier is uitgebeeld. *De zaaier*

lijkt wel geschilderd te zijn met de aarde die hij bezaait, zei collega-schilder Millet. De mens is zelf de zaaier die bij avond zaait om veel later de vrucht van zijn arbeid te aanschouwen. Zoals Roland Holst dicht:

*Ik zal de halmen niet meer zien,
noch binden ooit de volle schoven,
Doch doe mij in de oogst geloven,
waarvoor ik dien.*

In het beeld van het zaaïen in de wisseling der seizoenen spreekt een welhaast Oosterse gelatenheid, een eeuwigheid van een telkens wederkerende cyclus. Daartegenover appelleert het Bijbelse beeld van de zaaier aan onze bereidheid hier en nu om ons vruchtbaar te maken voor Gods woord. Zaaïen bij avond, ook zonder de oogst te zien. Maar wie zaait in droefheid, zal oogsten in vreugde. ■

Marcel Poorthuis
Faculteit Katholieke Theologie
Universiteit van Tilburg

Vermeldenswaard

WINNAARS KERSTPUZZEL 2009

Mw. Mulder, Heerhugowaard
A. Habets, Bussum
De heer of mevrouw Borgonjen, Haarlem
Th. Janssen, Diemen
G. Stoop-Woestenburg, De Rijp
C. Wetselaar-Keulemans, Krommenie
Olga Mooij, Alkmaar
F.C. Schouwenaar, Assendelft
R. Jansen-Bloedjes, Rotterdam
J. Poland, 't Veld

■■■■■■ Kerstpuzzel 2008: de uitslag

Lezers van Samen Kerk hebben massaal de oplossing opgestuurd van de kerstpuzzel uit het decembernummer. Blijkbaar was hij niet al te moeilijk. Bijgesloten waren ook talloze goede wensen, die heel hartverwarmend waren. Voor de redactie is het heel fijn te weten dat de artikelen goed gelezen worden en voor onze lezers heel waardevol zijn.

Wij van de redactie zullen ook in dit nieuwe jaar trachten ons bisdomblad te vullen met goede artikelen, maar mocht u suggesties hebben, dan staan wij daar natuurlijk voor open. Veel leesplezier en succes bij het oplossen van de volgende puzzel.

De juiste oplossing is "Geboren op aard"

De winnaars ontvangen binnenkort een cadeaubon. Van harte gefeliciteerd en we hopen uiteraard dat u er iets leuks voor kunt kopen.

Yvonne Ceelie-Khoesial

■■■■■■ Koor- en orgelconcerten in de Haarlemse St. Josephkerk

De Haarlemse St. Josephkerk heeft een monumentaal orgel, gebouwd door de firma Adema. De grote musici Hendrik

Andriessen en Albert de Klerk hebben gedurende vele jaren dit orgel bespeeld en het heeft hen geïnspireerd tot prachtige composities. Het orgel moet dringend gerestaureerd worden. Hiervoor is veel geld nodig. Om het benodigde bedrag bijeen te brengen, vinden meerdere benefietconcerten plaats waar aan gerenommeerde koren en organisten belangeloos hun medewerking verlenen. In maart staan de volgende concerten op het programma:

- 1 maart: Koorconcert door Lokaal Haarlem, dirigent: Wim Dijkstra, Da Palestrina, Britten, Poulenc en Ferko
- 8 maart: Koorconcert door Oude Bavo Cantorij, dirigent: Anton Pauw, Koormuziek van Bruckner, Mompou en Pablo Escando
- 15 maart: Orgelconcert door Erik Jan Eradus
- 22 maart: Orgelconcert door Ton van Eck en solist(e)
- 29 maart: Orgelconcert door Gonny van der Maten, De 4 jaargetijden in de muziek
- 5 april: gezamenlijk optreden onder leiding van Martin van Bleek van het koor van The Anglican Church Haarlem en The Anglican Singers Amsterdam; koormuziek uit de Anglicaanse Liturgie.

Elk concert begint om 15.00 uur in de St. Josephkerk (Jansstraat 43 te Haarlem). Een concert duurt ongeveer een uur. De toegang is gratis en bij de uitgang wordt een collecte gehouden. U kunt de restauratie ook op andere manieren steunen, bijvoorbeeld door een orgelpijp te adopteren, een CD te bestellen of door een bijdrage over te maken op girorekening 5469760. Kijk voor meer informatie op www.josephorgel-haarlem.nl.

■■■■■■ Gezinsboek wijst weg naar Pasen

Voor wie zich bezighoudt met geloofsofvoeding, is het 'Gezinsboek voor de veertigdagentijd – Ons Dagelijks Brood' verschenen. Het bevat voor iedere dag in de voorbereidingstijd voor Pasen een verhaal uit het leven van Jezus, om te lezen met kinderen van 4 tot 6 en 7 tot 12 jaar. Bij elk verhaal horen tekeningen in kleur, uitleg, en voor de volwassen lezers een bezinningstekstje. Het geheel vormt telkens een uitnodiging aan kinderen en volwassenen om samen in gesprek te gaan. Daardoor is het boek ook geschikt voor gebruik op school en bij kinderwoorddiensten in de kerk. Voorbeeldpagina's en meer informatie zijn te vinden op www.dagelijksbrood.nl waar het boek ook besteld kan worden (14,95 euro excl. verzendkosten). Deze uitgave is een

Vermeldenswaard

initiatief van het IHGO (r.-k. Instituut voor Huwelijk, Gezin en Opvoeding). Schrijver van het boek is Michel Hagen, pastoor in Wassenaar. De illustraties zijn van Geert De Sutter en Davide Meindersma.

■■■■■■ Condolance

De bisschop van Haarlem-Amsterdam, mgr. dr. J.M.Punt, heeft een condolance gestuurd aan de Ambassadeurs van de Verenigde Staten van Amerika en van de Turkse Republiek en aan het Luchthavenpastoraat in Amsterdam, zulks mede namens de Heilige Stoel (Vaticaanstad). De tekst luidt: (...) "Van harte wil ik, mede namens de gelovigen van het bisdom Haarlem-Amsterdam, mijn intens medeleven betuigen met de slachtoffers, hun nabestaanden en familieleden van de verschrikkelijke ramp met het Boeing 737 toestel van Turkish Airways bij Schiphol. Het heeft ons allen diep getroffen. Ook de H. Stoel te Vaticaanstad heeft mij op 26 februari j.l., bij schrijven van de Prefect van de Pauselijke Raad voor migranten en reizigers, Aartsbisschop Agostino Marchetto, verzocht om 'zijn oprechte deelneming met de familieleden van de slachtoffers en diepe bekommernis om hen die gewond zijn' aan hen door te geven. Zij kunnen verzekerd zijn van onze 'solidariteit en gebed' in deze zware tijd. Mag ik u verzoeken, voor zover het u mogelijk is, deze deelneming in hun leed, naar hen verder te leiden." (...)

■■■■■■ Kerk in Beweging UITGEEST start tweede seizoen

Een groep enthousiastelingen begon in september 2007 met wat zij noemde: 'Kerk in Beweging'. Met hedendaagse vieringen van woord, zang en gebed. Tot nu toe zijn er zestien vieringen geweest. Iedere vierde zaterdag van de maand, om 19.00 uur, kan 'Kerk in beweging' rekenen op zo'n 150 bezoekers. In het nieuwe seizoen gaat men mikken op een nieuwe impuls: meer interactie, meer meezingen, meedenken en meedoen.

Het aantrekken van meer jongeren bij de vieringen gaat ook gestalte krijgen: een groep van 8-10 jongeren heeft zich aangemeld om vanuit hun positie jongeren, een steentje bij te dragen. De bedoeling is dat deze groep haar eigen avond gaat voorbereiden.

Zaterdag 28 februari was Jack Keijzer, vader van de in 2007 vermoorde Pascal Keijzer, gastspreker. Het thema was heel toepasselijk: Schreeuw om aandacht- Schreeuw om hulp. De 275 bezoekers, waaronder ook veel jongeren, luisterden ademloos naar de vader die ons allen voorhield: Wees waakzaam, het kan ons allemaal overkomen!

Zaterdag 28 maart is Nienke Schreuder gastspreker. Het thema is: Aan welke kant sta jij, waar kies je voor? Zo is er iedere vierde zaterdag avond, van 19.00 uur tot 20.00 uur, een speciale viering. Uitgeest' is volop in beweging. Uiteraard is het hoofddoel: meer mensen bij de kerk te betrekken. Een en ander gebeurt met uitdrukkelijke toestemming van

pastoor/deken, kapelaan en parochiebestuur. En na afloop is er koffie of thee met Uitgeester koek!

■■■■■■ Dekenaat Haarlem steunt Moedige Moeders Volendam

Negen diaconale projecten, waaronder één voor ouders van verslaafde kinderen, worden dit jaar door het dekenaat Haarlem financieel gesteund voor een bedrag van € 14.500. Dit bedrag is toegekend door deken Ton Cassee op advies van de Dekenale Commissie Diaconie.

Bijzonder is allereerst de bijdrage voor de Moedige Moeders uit Volendam. Zij trainen ouders hoe om te gaan met hun verslaafde kinderen.

Hoofddoel is het straatpastoraat. Hiervoor wordt een pastor aangesteld bij het Oecumenisch Diaconaal Centrum Stem in de Stad te Haarlem. Deze pastor gaat op straat werken als een moderne missionaris, op zoek naar mensen die hem of haar nodig hebben. Vier Voedselbanken worden gesteund: Haarlem, de Zaanstreek, Velsen en Purmerend. In Purmerend krijgt ook het Hospice Het Thuis van Leeghwater een bijdrage. In de Groenmarkt kerk te Haarlem is een diaconaal-spiritueel centrum gestart; een bijdrage wordt gegeven voor het opzetten en uitvoeren van een serie over de Werken van Barmhartigheid. Tenslotte wordt ook de stichting Vrouwen Pastoraat Seksualiteit en Geweld in Haarlem ondersteund.

Het geld is afkomstig van de Parochiële Caritas Instellingen uit het hele bisdom. Zij bundelen hun krachten in de Diocesane Raad voor Diaconie. Deze Raad geeft geld aan het Diaconaal Fonds van het dekenaat. Via dit fonds kan de deken, namens alle parochies en Parochiële Caritas Instellingen, goede initiatieven een blijk van waardering en steun geven. Dit wordt door de mensen vaak als even belangrijk ondervonden als de financiële bijdrage.

Ernst Meyknecht, staffunctionaris diaconie en missie
RK Dekenaat Haarlem

UITVAARTVERZORGING A. DE JONG

sinds 1966 een vertrouwd gezicht
voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostraat 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de NUVU

uitvaartverzekeringen

Bisschop van den Hende spreekt tijdens SO-jongerenprogramma

Jongerenprogramma Stille Omgang'09

Op zaterdag 21 maart 2009 vindt de Stille Omgang plaats in Amsterdam. Het Jongerenprogramma is inmiddels uitgegroeid tot een nationaal katholiek jongeren-evenement van formaat, dat elk jaar wordt bezocht door honderden jongeren. Dit jaar bevat het SO-jongerenprogramma opnieuw een gevarieerd aanbod van entertainment én verdieping: Mgr. Van den Hende, bisschop van Breda, spreekt over het thema KRACHT! Ook het Breeze Mass Choir en jongerenkoor St. Victor uit Noordwijkerhout hebben hun medewerking toegezegd.

Tijdens de Eucharistieviering, waarin mgr. Punt, bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam voorgaat, wordt de muzikale ondersteuning verzorgd door het jongerenkoor St. Victor uit Noordwijkerhout.

Lopen van de Stille Omgang

Na de Eucharistieviering en een moment van stille aanbidding, nadert het SO-jongerenprogramma zijn hoogtepunt: het gezamenlijk lopen van de Stille Omgang, door het centrum van Amsterdam. Afgesloten wordt met iets te drinken, in de Doopsgezinde kerk aan het Singel 452.

Mozes & Aaronkerk

Dat is de plek waar het jongerenprogramma zich zal voltrekken. De kerk is gelegen aan het Waterlooplein en is open om 19:15 uur. De start van het programma zal zijn om 20:00 uur. Rond middernacht zullen we met elkaar de Stille Omgang lopen. De afsluiting is omstreeks 2:00 uur in de Doopsgezinde kerk.

Vervoer

Vanuit Groningen, Den Bosch, Roermond en Westland/Den Haag rijden er bussen naar het jongerenprogramma! Via de website vind je hierover meer informatie.

Meer info?

Wil je meer weten over de mogelijkheden voor overnachting, vervoer of heb je andere vragen? Kijk op www.stille-omgang.nl/jongeren, bel naar 06 3373 6985 of neem contact op met het Jongerenpastoraat van het bisdom Haarlem-Amsterdam, 023 5112 635. (Extra) flyers en posters van het SO-Jongerenprogramma kunnen aangevraagd worden via info@jongbisdomhaarlem.nl. Aanmelden gewenst via aanmelding@stille-omgang.nl. Persinfo: T 06 3034 4812.

Tot ziens in Amsterdam op 21 maart!

Het SO-Jongerenprogramma wordt elk jaar georganiseerd door een enthousiaste groep jongeren, onder verantwoordelijkheid van het Gezelschap van de Stille Omgang en met ondersteuning van het Jongerenpastoraat van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

24^e WereldjongerenDAG in de kop van Noord-Holland

Op Palmzondag, 5 april 2009, wordt wereldwijd voor de 24e keer de WereldjongerenDAG gevierd. In de Nederlandse bisdommen wordt deze dag ook gevierd, zo ook in ons bisdom. Dit jaar gaat deze inspirerende dag plaatsvinden in Bovenkarspel!

Jongeren uit ons hele bisdom zijn welkom om deze ontmoeting mee te maken. De dag begint met een feestelijke katholieke viering waarin mgr. Van Burgsteden zal voorgaan. Alles staat in het teken van 'HOOP', dus ook het aansluitende programma en diner. Enne... kom zeker als je in 2011 hoopt deel te nemen aan de Wereldjongerendagen in Madrid!

Ontstaan

De eerste WereldjongerenDAG was in 1984. Paus Johannes Paulus II nodigde jongeren uit de hele wereld uit om op Palmzondag naar Rome te komen, om deze bijzondere dag samen te vieren. Dit initiatief sloeg aan en sindsdien gebeurt dit ieder jaar. Eens in de twee à drie jaar wordt de WereldjongerenDAG internationaal groots gevierd (Wereldjongerendagen genoemd) en trekt dan vele honderdduizenden jongeren. Afgelopen zomer gingen 700 Nederlandse jongeren naar de Wereldjongerendagen in Sydney (Australië). In de tussengelegen jaren wordt de WereldjongerenDAG (door het Jongerenplatform) gewoon gezellig in ons eigen bisdom georganiseerd!

Informatie

Datum: 5 april 2009, van 14 tot 20 uur
Locatie: Sint Martinuskerk, Hoofdstraat 205 te Bovenkarspel
Meer info en aanmelden www.jongbisdomhaarlem.nl

SpringEvent

De negende editie van het SpringEvent staat voor de deur! Ruim honderd tieners van 12 tot 17 jaar overal vandaan komen zaterdag 14 maart 2009 bij elkaar in Beverwijk voor een knallende tienermeeting. Meer informatie en kaartverkoop via www.springevent.nl

Bavodag

Op zaterdag 18 april is in Haarlem alweer de 17e Bavodag! De Bavodag is een dag voor alle vormelingen van het bisdom Haarlem-Amsterdam in de Kathedraal Sint Bavo. Het thema is 'Waar zit je nu?'. Op de website van de Bavodag kun je veel ontdekken over deze dag. Kijk op www.bavodag.nl als je er dit jaar bij bent!

agenda

14 maart

SpringEvent in Beverwijk

21 maart

Stille Omgang in Amsterdam

5 april

24e WereldjongerenDAG in Bovenkarspel

18 april

Bavodag in Haarlem

Kijk voor meer informatie, activiteiten én nieuws op www.jongbisdomhaarlem.nl

Contactgegevens

Jongerenpastoraat bisdom Haarlem-Amsterdam
Kruisweg 63
2011 LB Haarlem
(t) 023 511 26 35
(e) info@jongbisdomhaarlem.nl

Communio-groep in de Nicolaas

Veel mensen die katholiek worden, kennen niemand in hun omgeving met wie ze hun geloof kunnen delen. Vandaar dat er binnen de eigen parochie een grote behoefte bestaat aan het uitwisselen van geloofservaringen. In de Nicolaaskerk in Amsterdam hebben we vanuit die behoefte begin januari van dit jaar een groep opgericht met de naam 'communio', Latijn voor 'gemeenschap'.

De groep bestaat met name, maar niet exclusief uit mensen die als volwassene katholiek geworden zijn en die graag met anderen hun geloof willen delen. De groep komt samen op de tweede en de vierde donderdag van de maand. De deelnemers kunnen zich op twee manier verbinden met de groep, als stamgast of als bezoeker. De stamgasten zijn in principe elke keer aanwezig, de bezoekers laten per keer weten of ze kunnen komen. Ieder geeft naar de groep toe aan voor welke verbintenis hij of zij wil kiezen. Op dit moment bestaat de groep uit vijf stamgasten en ongeveer vijf bezoekers.

De avonden beginnen steeds met een eenvoudige maaltijd, gemaakt door één van de deelnemers. Daarna volgt een uur van bezinning. Op de tweede donderdag van de maand is dat de bespreking van een thema, ingeleid door één van de pastores. Op de vierde donderdag wordt een Bijbeltekst behandeld door iemand van de groep zelf. Om 21.00 uur is het officiële gedeelte van de avond afgelopen en kan ieder die dat wil nog wat napraten. Meet info bij diaken Eugène Brussee tel. (020) 3307837, ebrussee@chello.nl.

In Memoriam Arja Paulus

"Op de 21ste januari was het 4 jaar geleden dat we feestelijk het zilveren jubileum van Arja bij het bisdom gevierd hebben. Ze was deze maand 29 jaar aan het bisdom verbonden.

In de toespraak toen hebben we op ludieke wijze in herinnering gebracht hoe mensen die voor het eerst het bisdom bezoeken enig sinds onder de indruk zijn van de ontvangst aan de Nieuwe Gracht. Geen verstilde zuster in een stemmig grijs habijt aan de deur, maar een soort vlinder, getooid met vrolijke kleuren.

Arja had inderdaad iets van een vlinder.

Vincent merkte het net al op. Ze fladderde altijd onopvallend door het bisschopshuis. En ze had haar kleuren nodig om een beetje staande te blijven in het leven dat haar bij tijd en wijle hard kon aanpakken. Haar gezondheid was een constante bron van zorg, maar ook in haar persoonlijk leven speelden dingen die niet makkelijk voor haar waren. Toch was ze naar buiten toe een positieve vrouw aan wie je je kon optrekken.

Arja was niet kerkelijk praktiserend, maar door 29 jaar intensieve betrokkenheid bij het bisdom had ze een schat aan pastorale ervaring opgebouwd. Haar warme stem nodigde mensen aan de telefoon al snel uit hun levensverhaal te vertellen. Zeker bij het wisselen van de seizoenen kon het druk zijn met mensen die moeite hadden met het leven. Maar ook brieven met een pastorale inhoud kon je gemakkelijk aan haar overlaten. Ze verloor nooit haar geduld en had voor iedereen een luisterend oor. Mede door haar had het afstandelijke bisdom voor velen een men-

selijk geluid en werden altijd oplossingen gezocht voor dispensaties die te laat werden ingestuurd of onderscheidingen die eerder moesten worden uitgereikt.

Ze wilde dit ook graag, want door haar leven liep absoluut een gouden draad van geloven. Als een vlinder in Gods hand ging ze daar op haar eigen wijze mee om. En ze was daarin echt de vrouw van wie het boek van de Spreuken zegt dat ze sterk is en meer waard dan juwelen.

Want als je haar leven daarmee zou mogen vergelijken dan zou ik haar willen typeren als een diamant. Een ruwe diamant die 53 jaar geleden het levenslicht zag en sindsdien is gelouterd en geslepen. Het heeft daardoor zoveel facetten van haar leven getoond. Je mag dus in gelovige bewoordingen zeggen dat God het laatste facet geslepen heeft."

Uit de herdenksoverweging van kanselier diaken Eric Fennis

Zaterdag 2 mei 2009

"Vrouw wie ben je?"

Congrescentrum "De Reehorst" Ede

Dak voor mannen!

Uniek

Op 2 mei vindt een uniek symposium plaats. Uniek vanwege het onderwerp, uniek vanwege het brede samenwerkingsverband en uniek vanwege de internationaal bekende sprekers. De rol van vrouw en man in maatschappij en kerk zal vanuit verschillende hoeken worden belicht.

Toegangskarten en meer informatie:
www.vrouwwiebenje.nl

Sprekers o.a.

Rocio Figueroa Alvear, verantwoordelijke voor de vrouwen-tak van de Pauselijke Raad voor de Leken

Pia de Solenni, Amerikaanse tv-persoonlijkheid en expert op het gebied van vrouwengezondheid, *life-issues*, het nieuwe feminisme en cultuur

Zr. Maria de Anima Christi, generaal overste van haar congregatie met vestigingen in 31 landen

Afscheid Yvonne Ceelie

Samen Kerk neemt deze maand afscheid van mevrouw Yvonne Ceelie-Khoesial. Bijna twintig jaar was zij, als secretaresse van de persdienst, ook verantwoordelijk voor het secretariaat van Samen Kerk.

Ze begon in 1990, toen nog onder eindredacteur Hanneke Sas. In die eerste jaren vormde een belangrijk onderdeel van haar werk het intikken en redigeren van copij. Met de komst van goede scanapparatuur en later natuurlijk e-mail – dat is eigenlijk pas sinds 1997 – veranderde haar taak en ging de nadruk liggen op de contacten met medewerkers, uitgeverijen, de logistieke steun voor de redactie, het beheer van het beeldarchief, contacten met inzenders van brieven, oplossingen, kleurplaten, tips, enzo-

voorts. Zij was ook gastvrouw bij de vele perscontacten en bij persconferenties. Intern was ze vele jaren actief in onder meer de redactie van de Nieuwsbrief.

Dat alles gebeurde altijd met een vanzelfsprekende inzet en een aanstekelijk goed humeur. Als geboren Surinaamse hield ze van het contact met collega's en was ze – onontbeerlijk voor iemand van de persdienst – steeds op de hoogte van het wel en wee van iedereen hier in de Curie. Voor velen in het bisdom was ze een vraagbaak en vooral een luisterend oor.

We zullen haar missen!

Namens de redactie

Wim Peeters - hoofdredacteur

Ik ben zo blij dat ik, ondanks mijn gebroken heup, kerkelijk kan meeleven!

Parochianen de gelegenheid bieden overal vieringen te kunnen volgen van goede geluidskwaliteit? SIKN kent een flexibel kerktelefoonsysteem, gebruiksvriendelijk voor zowel zender als ontvanger. Een greep uit de aansluitmogelijkheden: bij ouderen die niet meer naar de kerk kunnen, in het verzorgingstehuis, thuis bij ziekte of bij (langdurig) verblijf in het buitenland.

Meer informatie of een offerte? Bel (0182) 75 05 20 of mail verkoop@sikn.nl.

SIKN
stichting intermediair kerkroep nederland

www.sikn.nl KERKELIJK MEELEVEN, OVERAL

van Boheemen b.v.
aannemingsbedrijf Haarlem
Lid Bouwend Nederland

I Nieuwbouw I Verbouwingen
I Onderhoud I Renovaties
I Restauratiewerken

tel. 023- 5333463 / 023-5370405 | fax 023-5350318
Jan Sluyterslaan 5 | 2033 TM Haarlem

**Vreekker
Begraafplaatservice BV**

De Hout 47, 1607 HB Hem Tel: 0228-544484 / Fax: 0228-544651
Email: info@begraafplaatservice.nl

Gespecialiseerd in alles op de begraafplaats:

- * GRAFDELVEN
- * OP EN HERBEGRAVEN
- * RENOVATIE
- * GROENVOORZIENING
- * RUIMEN VAN GRAVEN
- * KNEKELPUTTEN
- * UITBREIDING
- * PADVERHARDINGEN

www.begraafplaatservice.nl

PRONK BOUWT MET MEERWAARDE

PRONK BOUWBEDRIJF BV
nieuwbouw
verbouw
restauratie
onderhoud

PRONK LEIDERS BV
leidekwerk
lood-, koper- en zinkwerk
aanbrengen van ladder- en klimhaken

nlba goedgekeurd
BOUW GARANT
Vakgroep Restauratie

Machinestraat 2,
Postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
Telefoon (0226) 391374
Fax (0226) 392032
E-mail: info@pronkbouw.nl
Website: www.pronkbouw.nl

**20-21 maart 2009
Jaarbeurs Utrecht**

Landelijke beurs voor alle kerken en parochies in Nederland!

Voor alle kerkelijk werkers, vrijwilliger of beroeps. Een prachtig evenement voor iedereen die zijn kerk een warm hart toedraagt.

Met vele actuele, praktische workshops, debatten met bekende politici en kerkelijke personen en diverse korte optredens.

De beurs in enkele begrippen:
Kerkstoelen • jeugdwerk • hulpverlening • administratie
onderhoud • restauratie • pastoraat • kaarsen
liturgisch textiel • geluidsinstallaties • verzekeringen
reizen • beamers • kerkelijke kunst • muziekinstrumenten • etc.

"Ik hoop dat de kerkenbeurs Kerk en Gemeente 2009 mag uitgroeien tot een echte oecumenische beurs. Christenen van verschillende tradities kunnen elkaar ontmoeten en onderling bemoedigen en verrijken"
– Mgr. dr. G.J.N. de Korte, bisschop van Groningen-Leeuwarden

Bezoek onze website voor het laatste nieuws over de beurs.

www.kerkengemeente2009.nl

De Wild & Van de Wetering Events • Postbus 95 • 3780 BB Voorthuizen
T 0342 47 32 51 • E info@kerkengemeente2009.nl

Onbekende geschiedenis (29)

Deze keer geen foto's van onbekende personen, maar van een kerkgebouw met pastorie. De opname komt uit de collectie van mevrouw T.M. Jonckbloedt te Heemstede. Zij heeft er werkelijk geen enkel idee in welke plaats deze kerk met pastorie te vinden is. De kerk heeft een vrij opvallend uiterlijk met de grote en de twee kleine torens. We doen een beroep op de lezers van deze rubriek te helpen bij het zoeken naar de naam van deze kerk en de plaats waar hij staat, of mogelijk ooit stond. Graag uw reactie naar: Redactie Samen Kerk, t.a.v. dhr. Floor Twisk (archivaris), Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Per e-mail kan ook via: ftwisk@bisdomhaarlem.nl

Onbekende geschiedenis (28)

De foto die mevrouw Ria Limmen uit Purmerend stuurde met een tweetal meisjes bij gelegenheid van hun "Plechtig Aannemen", heeft tot nu toe geen reacties opgeleverd. We proberen het daarom nog een keer: wie zijn deze "Rietje en Louky met hun aanneming". De opname is gemaakt door de fotograaf "Riejo", Rijkstraatweg 261 te Haarlem.

P.S. Heeft ook u een onbekende foto van een kerkelijke gebeurtenis of een priester, en wilt u er meer van te weten zien te komen, dan kunt u deze opsturen naar de redactie van Samen Kerk. De foto ontvangt u zo spoedig mogelijk weer retour.

